VIZITAS VETERINARIJOS KLINIKOJE

Apsilankymas su kate veterinarijos klinikoje: vadovas kačių šeimininkams

Apsilankymai pas veterinarijos gydytoją yra svarbi augintinio priežiūros dalis. Ne paslaptis, kad katės patalpinimas į transportavimo narvą ir pati kelionė į kliniką kelia didelį stresą tiek pačiai augintinei, tiek šeimininkui. Laimei, yra nemažai būdų, kaip šią patirtį padaryti malonesne jums abiems.

REG CHARITY 1117342 (ENGLAND AND WALES)
PLACE FARM, CHILMARK ROAD, TISBURY,
WILTSHIRE, SP3 6LW, UK
© 2022 INTERNATIONAL CAT CARE.

international cat care

Įvadas

Užtikrinti augintinio sveikatą - kiekvieno šeimininko pareiga. Kuo anksčiau yra numatomas susirgimas, tuo lengvesnis yra jo gydymas. Tad profilaktiniai apsilankymai ir gyvūno apžiūra gali padėti jūsų augintiniui būti sveikam ir laimingam. Noras išvengti augintinio patiriamo streso kelionės ar apžiūros metu yra suprantamas (pav. 1), tačiau visiškas kelionės į kliniką atsisakymas gali pakenkti augintinio sveikatai. Šis vadovas padės jums tinkamai pasiruošti vizitui pas veterinarijos gydytoją, įskaitant tinkamo transportavimo narvo pasirinkimą, patarimus kelionei bei patarimus, kaip tinkamai įkurdinti katę namuose po vizito.

Jei įmanoma, visada rinkitės kliniką akredituotą kaip draugišką katėms. Kuo visa tai yra naudinga jūsų katei, tolimesnės informacijos ieškokite International Cat Care organizacijos parengtame kačių priežiūros vadove, kurį rasite adresu icatcare.org/advice-cat-careguides) ir catfriendlyclinic.org.

Vizitas veterinarijos klinikoje	Potencialūs streso faktoriai katėms vykstančioms į kliniką
1	**DISKOMFORTAS, SKAUSMAS AR LIGA** (osteoartritas, pykinimas ar kiti susirgimai)
2	**KONTROLĖS TRŪKUMAS** (negalėjimas išeiti iš namų ar kambario, neturėjimas galimybės įeiti į transportavimo narvą)
3	**RUTINOS POKYČIAI** (maisto patraukimas, ribojamas patekimas į lauką)
4	**KELIONĖ** (nepažįstami vaizdai, garsai, vibracijos bei transporto judėjimas)
5	**NEGALĖJIMAS PABĖGTI** (iš transportavimo narvo, iš apžiūros kabineto ar katės fiksavimo metu)
6	**ANKSTESNĖS NEMALONIOS PATIRTYS** (išgąstis praeito vizito metu)
7	**GARSŪS, STAIGŪS IR BAUGINANTYS GARSAI** (lojantys šunys, telefono skambučiai, garsūs žmonių pokalbiai)
8	**NAUJOS BAUGINAČIOS PATIRTYS** (kitų gyvūnų buvimas šalia)
9	**NEPAŽĮSTAMAS AR SKAUSMINGAS FIKSAVIMAS** (grubus fiksavimas kraujo ėmimo metu arba skausmas kurioje nors kūno dalyje)
10	**NEMALONŪS AR KEISTI POJŪČIAI** (dezinfekcinių priemonių kvapas, stetoskopo pridėjimas pie krūtinės)

Paveikslėlis 1: „Stresoriai“ nepatinka katėms. Yra daugybė priežasčių, dėl kurių katės gali patirti stresą apsilankymų veterinarijos klinikoje metu. Šie stresoriai gali „kauptis“, ko pasekoje katė patiria baimę. Šaltinis: International Cat Care

Teigiama transportavimo narvo patirtis

Norint padėti katei jaustis komfortiškai kelionės į kliniką metu, rekomenduojama kurti teigiamas patirtis su transportavimo narvu.

- Į transportavimo narvą įdėkite ką nors šilto, minkšto ir pažįstamo, kad katė galėtų jaukiai įsitaisyti. Tai gali būti antklodė ar pledas, ant kurių ji yra įpratus miegoti.
- Likus 15 min. iki kelionės pradžios transportavimo narvą galite išpurkšti sintetiniais feromonais.
- Uždenkite transportavimo narvą pažįstamo kvapo rankšluosčiu ar antklode. Tai padės katei jaustis saugiau.
- Jeigu veterinarijos gydytojo nereikalaujama kitaip, įdėkite į narvą šiek tiek mylimo katės maisto ar skanėstų.
- Perkeldami narvą, nelaikykite jo už rankenos viena ranka. Taip katė narve jausis nestabiliai. Narvą neškite prilaikydami jį už apačios, kad sumažintumėte judėjimą ir nestabilumą (pav. 2).

Paveikslėlis 2. Prilaikykite transportavimo narvą iš apačios, taip sumažinant jo judėjimą.
Šaltinis: Lucy Daniels

Pasiruošimas vizitui pas veterinarijos gydytoją

Kad vizitas klinikoje katei teiktų kuo malonesnes emocijas, prie to ją svarbu pamažu pratinti. Idealiu atveju, toks pratinimas turėtų būti prasidėti nuo ankstyvaus amžiaus, tačiau net ir vyresnio amžiaus kačių apsilankymus klinikoje galima paversti mažiau streso keliančia patirtimi.

Tinkamo transportavimo narvo pasirinkimas

Svarbu pasirinkti transportavimo narvą, kuris yra saugus ir užtikrintų, kad katė iš jo nepabėgtų. Reikėtų vengti minkštų transportavimo krepšių ar kuprinių, kadangi tokios priemonės nepalaiko tvirtos formos, jose sunku palaikyti švarą, o transportuojant katę kuprinėje gali atsirasti nestabilus ir nemalonus judėjimas (pav. 3). Venkite tokių transportavimo priemonių, kurios neturi nuimamos viršutinės dalies arba viršutinės angos, kadangi taip gydytojui bus tik dar sunkiau apžiūrėti katę vizito metu.

Prioritetas turėtų būti teikiamas tvirtam plastikiniam transportavimo narvui (pav. 4), kurį lengva išvalyti. Tokio narvo viršutinė dalis turi būti lengvai nuimama, taip suteikiant galimybę veterinarui apžiūrėti katę jai liekant apatinėje narvo

KUPRINĖS
- mažai erdvės
- sukuria nestabilų judėjimą
- mažai privatumo
- prasta ventiliacija

TEKSTILINIAI KREPŠIAI
- sunku palaikyti švarą
- nepalaiko standžios formos jį atidarius, taip sukeliant daugiau streso katei

PRISEGAMOS PETNEŠOS
- nėra saugi transportavimo priemonė

Paveikslėlis 3: Keletas transportavimo būdų, kurių reikėtų vengti.
Šaltinis: Lili Chin with International Cat Care

Paveikslėlis 4. Tinkamas transportavimo narvo pasirinkimas gali sumažinti stresą kelionės ir vizitų klinikoje metu. Šaltinis: International Cat Care

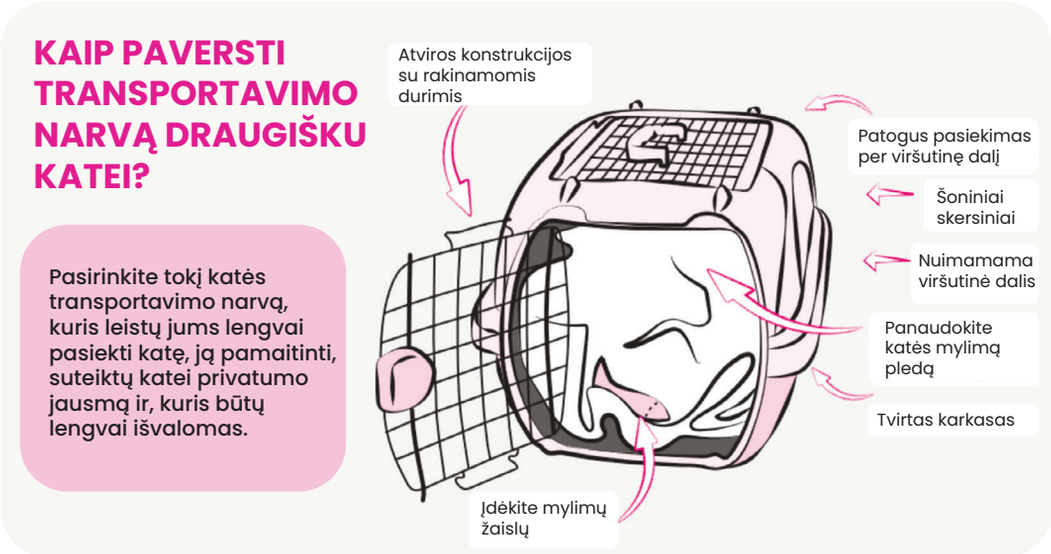

dalyje. Taip pat įsitikinkite, kad turite pakankamai transportavimo narvų savo katėms, kadangi katės turi būti trasportuojamos atskirai, kad ir kaip gerai jos sutartų tarpusavyje (patiriant stresą, katės gali elgtis visai kitaip nei joms įprasta).

Katės įkėlimas į transportavimo narvą

Idealiu atveju, katė į transportavimo narvą turėtų įeiti savarankiškai, paskatinant ją su skanėstu, žaislu arba ištreniravus tai daryti (žr. pav. žemiau). Jeigu katę reikia įdėti, būkite jai švelnūs ir ramūs, neskubėkite, taip kaip nurodyta šiame video įraše: International Cat Care: youtube.com/watch?v=Yhz3V4i3wH4&t=5s.

Katės pripratinimas prie transportavimo narvo

Transportavimo narvas dažniausiai būna padedamas sandėliuke, rūsyje ar garaže, jį ištraukiant tik atsiradus poreikiui. Vis dėlto, transportavimo narvą rekomenduojame įkomponuoti namų interjere ir skatinti katę juo naudotis kaip savo įprasta poilsio vieta (pav. 5). Narvas visą laiką turėtų būti prieinamas katei, kad jame ji galėtų leisti laiką ar miegoti. Taip narvas turės katei pažįstamus kvapus, jame ji galės jaustis patogiai. Tuo pačiu transportavimo narvas yra greitai

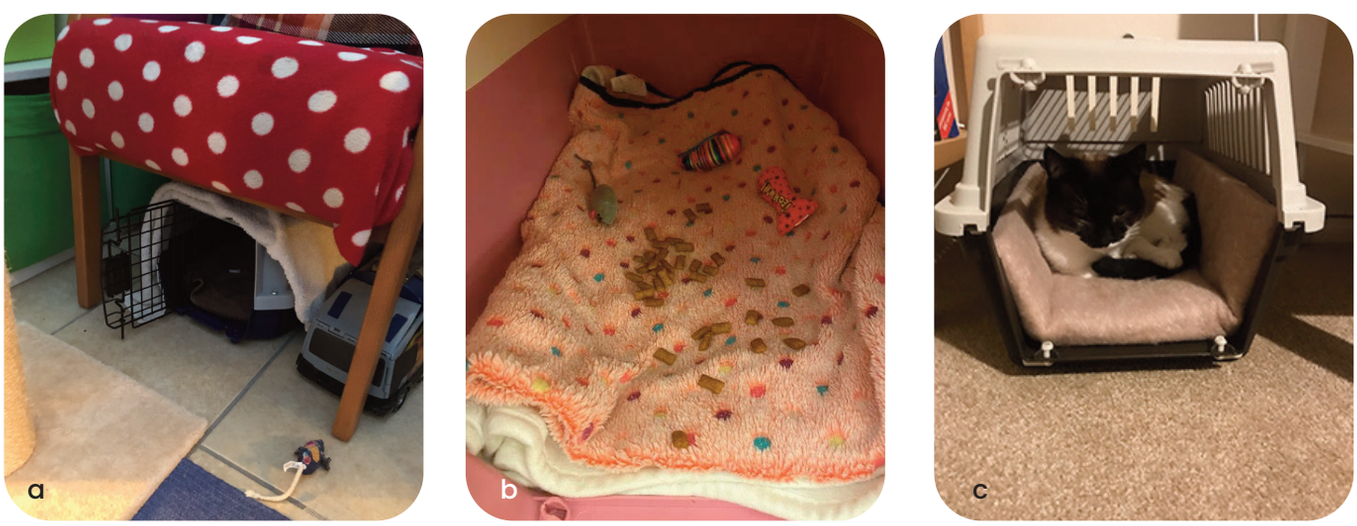

Paveikslėlis 5: a) transportavimo narvas yra ramioje ir saugioje vietoje namuose; b) patogios antklodės, skanėstai ir žaislai, skatinantys katę naudotis narvu; ir c) katė patogiai ilsisi savo narve. Šaltinis: (a) Samas Tayloras, (b) Laura Watson ir (c) Nathalie Dowgray

pasiekiamas kritiniu ir skubiu atveju. Įdėkite patogų pledą ir reguliariai nudžiuginkite katę skanėstais narvo viduje - taip jis taps dar malonesnis ir patrauklesnis.

Katės pratinimas naudotis transportavimo narvu

Dažnai girdime, kad katės negali būti dresuojamos taip kaip šunys, tačiau katės yra protingi ir smalsūs gyvūnai, tad sukuriant joms teigiamas patirtis, galima jas išmokyti pačias įeiti į transportavimo narvą. Dresūra gali pareikalauti laiko ir kantrybės, tačiau rezultatas yra vertas pastangų, ypač turint omenyje tai, kad anksčiau ar vėliau teks katę vežti pas veterinarą arba keliauti į kitas vietas. Kaip išdresuoti savo katę, žiūrėkite paveikslėlį Nr. 6 arba video įrašus adresu: catfriendlyclinic.org/cat-owners/getting-your-cat-tothe-vet.

Paveikslėlis 6: Kačių dresūros vadovas, kuris leis katei jaustis atsipalaidavusiai savo transportavimo narve. Skirkite pakankamai laiko kiekvienam iš šių žingsnių, prieš pereinant prie sekančio etapo. Šaltinis: International Cat Care

Medikamentai gali būti naudingi

Kai kurioms katėms kelionė į veterinarijos kliniką sukelia daug streso net ir tam atsakingai ruošiantis. Taip gali nutikti dėl buvusios neigiamos patirties arba katės charakterio. Tokiose situacijose, prieš vizitą, katei gali būti suduodami raminantys vaistai, išrašyti jūsų veterinarijos gydytojo. Tokiose situacijose dažniausiai paskiriamas vaistas yra gabapentinas. Įrodyta, kad jis efektyvus mažinant stresą, taip joms padedant jaustis ramiai kelionės ar vizito klinikoje metu. Tad jeigu jūsų katė bijo kelionės ar svetimos aplinkos, aptarkite šį pagalbos būdą su savo veterinarijos gydytoju. Naudinga vaistą išbandyti ir prieš vizitą, norint užtikrinti jo veiksmingumą ir įsitikinti, ar jis neturi jokių šalutinių poveikių.

Taip kaip ir mes, katės gali susidurti su nemaloniais pojūčiais kelionės metu: jas gali pykinti, jos gali pasišlapinti ir pasituštinti savo transportavimo narve. Jei įtariate, kad katė blogai jaučiasi keliaudama, su savo veterinarijos gydytoju aptarkite galimus vaistus, kurie numalšins nemalonius pojūčius.

Kelionė su kate į veterinarijos kliniką

Keliavimas į veterinarijos kliniką, ar tai būtų su automobiliu, ar autobusu, ar pėščiomis, gali kelti nerimą jūsų katei. Judėjimas, nauji ir keisti garsai, nauji vaizdai ir kvapai jas gali išgąsdinti. Keli paprasti žingsniai gali padėti sumažinti joms keliamą stresą:

- Uždengite transportavimo narvą su pledu ar rankšluoščiu (kuris likus 15 min. iki kelionės pradžios gali būti išpurštas sintetiniais kačių feromonais).
- Užtikrinkite, kad transportavimo narvas yra stabiliai padėtas automobilyje. Idealu, kad jis būtų įtaisytas už priekinės sėdynės (pav. 7).
- Naudokite vežimėlį transportavimo narvo pervežimui, kad narvas kuo mažiau nestabiliai judėtų.
- Jeigu laukia ilgesnė kelionė, padėkite transportavimo narvą ant vienkartinių palučių, kurios užtikrins nutekėjusių skysčių sugeriamumą.
- Paminėkite savo veterinarijos gydytojui, jeigu jūsų katė šlapinasi arba tuštinasi narve, kadangi tai taip pat gali reikšti, kad jūsų katė yra išsigandusi ir jaučiasi blogai kelionės metu.
- Užtikrinktie, kad automobilis būtų gerai vėdinamas ir būtų tinkamos temperatūros.

Niekada nesusigundykite atidaryti katės narvo kelionės metu, net jei ji ir miaukia - tai nėra saugu nei jums, nei katei.

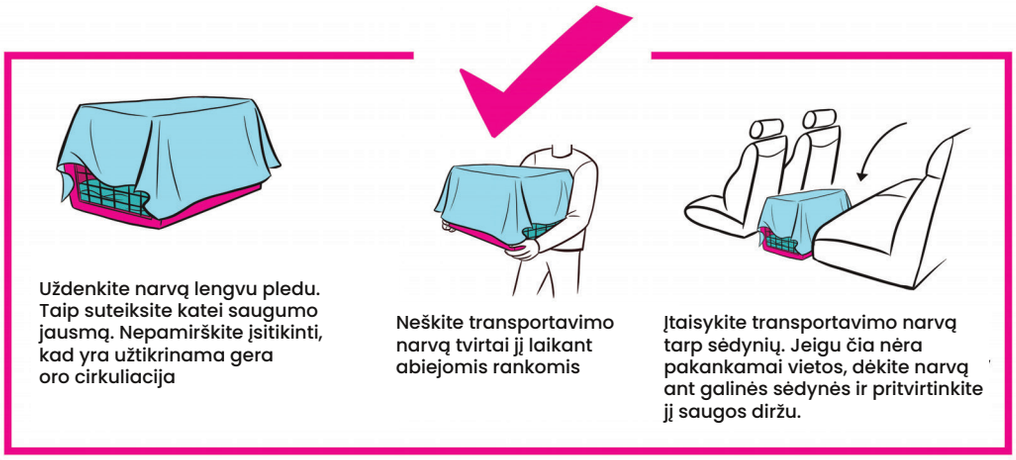

Paveikslėlis 7. Kaip saugiai transportuoti katę transportavimo narve, kad ji galėtų jaustis saugiai ir ramiai.
Šaltinis: Lili Chin

Pasinaudokite savo tyliu ir ramiu balsu katės nuraminimui bei apsvarstykite pratinimo žingsnius prie transportavimo narvo. Prireikus su savo veterinaru apsvarstykite tinkamus medikamentus.

Grįžimas namo

Grįžus namo, o ypač po nakties praleistos klinikoje, kitiems namų augintiniams jūsų katė gali kvepėti visiškai kitaip nei jiems buvo įprasta iki šiol. Katė taip pat gali turėti tvarstį, nuskustą kailį ar apsauginę apykaklę, kas dar labiau nustebins jūsų namų augintinius. Nepaisant to, kad jūsų namų katės draugiškai sugyveno anksčiau, dabar jos gali nesutarti: šnypšti ar vengti viena kitos. Dėl to, labai svarbu tinkamai iš naujo savo keturkojams pristatyti sugrįžusią katę:

- Stenkitės dėmesiu nenuvarginti sugrįžusiosiš klinikos katės;
- Sugrįžusią katę laikykite atskiroje patalpoje su viskuo, kas jai yra reikalinga (maistas, vanduo, kraiko dėžutė, patogus guolis). Tai ypač svarbu tuomet, jeigu katei buvo atlikta operacija ir ji vis dar jaučia anestetikų poveikį;
- Pamažu iš klinikos sugrįžusi katė vėl pradės kvepėti jai įprastu kvapu. Tai nutiks kontakto su namų aplinka metu. Dėl to labai svarbu kambaryje, kuriame ilsisi katė, padėti jai pažįstamus daiktus, pavyzdžiui jos mylimą pledą;
- Po kelių valandų arba po dienos leiskite katėms pamažu susitikti, stebint jų bendravimą ir kontaktą;
- Stebėkite kačių atsakomuosius signalus. Jeigu pastebite bet kokius agresijos požymius, tai yra ženklas, kad katėms reikia daugiau laiko praleisti atskirai;
- Panaudokite sintetinių kačių feromonų. Pasitelkite specialius difuzorius arba purškiklius tose namų erdvėse, kur katės praleidžia daugiausiai laiko.

Tolimesnė informacija ir patarimai

Mes visi trokštame, kad katės būtų sveikos ir laimingos, o keliavimas į veterinarijos kliniką būtų kuo lengvesnis. Aptarkite visus jums rūpimus klausimus su savo veterinarijos gydytoju bei kreipkitės į „International Cat Care“ programos akredituotas klinikas. Visų draugiškų katėms klinikų sąrašą rasite adresu: catfriendlyclinic.org

Palaikykite mūsų veiklą

Tikimės, kad organizacijos „International Cat Care“ pateikta informacija jums buvo naudinga. Būtume daugiau nei laimingi, jeigu padėką mums galėtumėte skirti paramos būdu. Visa gauta parama yra skiriama palaikyti mūsų veiklą, kuriant pasaulį, kuriame kiekvienos katės gyvenimo patirtis yra kuo geresnė. Norėdami sužinoti daugiau arba mus paremti, apsilankykite: icatcare.org/support-us/donate

Dėkojame „International Cat Care“ komandos ir visų kačių vardu.